

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 20-10-2021 r.

Sąd Rejonowy w Koninie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Grażyna Ratajczyk

Protokolant: p.o. sekr. sąd. Adrianna Piekarska

po rozpoznaniu w dniu 20-10-2021 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa G. z siedzibą w B.

przeciwko R. P.

o zapłatę

1. Oddała powództwo.
2. Kosztami postępowania obciąża powoda w zakresie przez niego poniesionym.

sędzia Grażyna Ratajczyk

UZASADNIENIE

Powód G. z siedzibą w B. wystąpił przeciwko R. P. z powództwem o zapłatę 2753,90 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto, powód wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzona kwota wynika z umowy pożyczki nr (...) z dnia 21.03.2017 r., przy czym powód nabył przedmiotową wierzytelność od (...) sp. z o.o. nabywając pakiet wierzytelności. Powód jako podstawę dochodzonej wierzytelności powołał się na zapisy w księgach rachunkowych funduszu oraz wyciąg z tych ksiąg wskazując, iż jest to dokument prywatny wystarczający do wykazania dochodzonej wierzytelności. Pierwotnie powód wniósł pozew w EPU w dniu 25-11-2020 r., które postanowieniem z dnia 09.12.2020 r. zostało umorzone wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w tym postępowaniu.

Pozwany R. P. prawidłowo zawiadomiony o rozprawie nie stawił się na nią, nie zajął w sprawie stanowiska, nie wniósł o przeprowadzenie rozprawy w swej nieobecności, co skutkowało wydaniem wyroku zaocznego.

W toku postępowania przed tutejszym sądem powód reprezentowany przez fachowego pełnomocnika był wzywany do przedłożenia umowy pomiędzy wierzycielem pierwotnym a pozwanym zarządzeniem z dnia 10.03.2021 r.(...). Pomimo wezwania, powód dokumentów nie złożył. Po skierowaniu sprawy do trybu zwykłego, pełnomocnik powoda ponownie został wezwany do przedłożenia dokumentów potwierdzających zawarcie umowy pożyczki wskazanej w pozwie, wykazania daty wymagalności roszczenia oraz potwierdzenia wypłacenia pozwanemu kwoty pożyczki opisanej w pozwie, pod rygorem skutków z art. 233 § 2 k.p.c. Na zarządzenie doręczone pełnomocnikowi powoda w dniu 21.06.2021 r. (k.47-49), powód nie zareagował. Powód, ani jego pełnomocnik nie stawili się również na rozprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 21.12.2017 r. została zawarta umowa przelewu wierzytelności pomiędzy powodem a (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. obejmująca 1687 spraw o łącznej wartości nominalnej 4.104.968,65 zł

Dowód: umowa przelewu wierzytelności - k. 20-21

Nadto powód jest w posiadaniu wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy przelewu wierzytelności z dnia 21-12-2017 r., w którym wskazano dane pozwanego R. P., jego nr Pesel, adres zamieszkania oraz nr dokumentu (...) z datą wystawienia 21.03.2017 r. i terminem płatności 24.11.2017 r. Nadto powód z datą 11.12.2018 r. wygenerował dokument pn. „zawiadomienie o cesji wierzytelności”, w którym jako adresat wskazany został pozwany oraz opiewający na kwotę 2469,97 zł, a wg załącznika do tego dokumentu na kwotę tę składają się: 1893,48 zł należności głównej, 98,31 zł tytułem naliczonych odsetek przez pierwotnego wierzyciela, 317,88 zł tytułem kosztów naliczonych przez pierwotnego wierzyciela, 160,30 zł tytułem odsetek naliczonych przez aktualnego wierzyciela za opóźnienie od dnia 28.11.2017 r. do dnia 11.12.2018 r. Jako aktualny wierzyciel wskazany został powód, jako zbywca wierzytelności (...) sp. z o.o. w likwidacji.

Dowody: wyciąg – k. 15, zawiadomienie - k. 13-14

Powyższe dokumenty prywatne, na podstawie których ustalono stan faktyczny Sąd uznał za wiarygodne w zakresie, jakiego dotyczą. Co do ich autentyczności i prawdziwości treści w nich zawartych nie były kwestionowane przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na uwzględnienie powództwa.

Pomimo obowiązku podyktowanego ogólnymi zasadami rozkładu ciężaru dowodu wynikającymi z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., strona powodowa reprezentowana przez fachowego pełnomocnika nie udowodniła dochodzonego roszczenia.

Strona powodowa w uzasadnieniu pozwu jedynie ogólnikowo opisała umowę pożyczki, nie wskazując przy tym nawet na jaką kwotę umowa miała być zawarta, czy w jakiegokolwiek części została spłacona. Nie wskazano również w jaki sposób doszło do zawarcia opisanej umowy pożyczki.

Samej umowy pożyczki powód nie złożył – pomimo kilkukrotnych zobowiązań kierowanych do fachowego pełnomocnika reprezentującego powoda. Powód nie złożył również jakiegokolwiek dokumentu potwierdzającego, iż pozwany rzeczywiście opisaną umowę pożyczki zawarł w jakiegokolwiek formie dopuszczonej przepisami prawa, nie wykazał również, aby pozwany otrzymał od wierzyciela pierwotnego jakąkolwiek kwotę tytułem realizacji rzeczowej umowy pożyczki opisanej w pozwie.

Bezspornym w sprawie jest, iż pozwany w niniejszej sprawie jest konsumentem.

Wskazać należy, iż zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, nawet w przypadku, jeżeli pozwany będący konsumentem nie złoży odpowiedzi na pozew, nie stawi się na rozprawę, sąd nie może bezkrytycznie przyjmować za prawdziwe twierdzenia powoda, lecz winien z urzędu zbadać potencjalnie nieuczciwy charakter warunków umowy zawartej z konsumentem, co wynika z dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. 1993, L 95, s.29; dalej: „Dyrektywa 93/13”).

W wyroku z dnia 4 czerwca 2020 r. C-495/19, Trybunał Sprawiedliwości podtrzymał dotychczasową linię orzecniczą odnośnie **zakresu ochrony przyznanej konsumentom w Dyrektywie 93/13**, rozciągającej się na sytuacje, w których konsument – który zawarł z przedsiębiorcą umowę obejmującą nieuczciwy warunek – nie podnosi zarówno okoliczności, że ta umowa wchodzi w zakres zastosowania tej dyrektywy, jak i nieuczciwego charakteru tego warunku. W celu zapewnienia ochrony określonej w dyrektywie 93/13, Trybunał potwierdził, że **nierówność między konsumentem a przedsiębiorcą może zostać zrównoważona jedynie przez aktywne działanie sądu**. W sprawach dotyczących takiej ochrony TS wskazał sądowi krajowemu, jak powinna kształtować się kolejność

jego działań. Po pierwsze, sąd jest zobowiązany do zbadania z urzędu, gdy znane mu są niezbędne ku temu okoliczności faktyczne i prawne, czy dane warunki umowy wchodzące w zakres stosowania dyrektywy 93/13 mają nieuczciwy charakter. W wyniku takiego badania sąd powinien zniwelować brak równowagi między konsumentem a przedsiębiorcą. Po drugie, jeżeli sąd nie zna tych okoliczności, to powinien mieć możliwość przeprowadzenia z urzędu niezbędnych środków dowodowych w celu ustalenia, czy warunek zawarty w spornej umowie jest objęty zakresem stosowania tej dyrektywy.

Trybunał powołując się na dotychczasowe orzecznictwo podkreślił, że **nawet w sytuacji braku stawiennictwa na rozprawie konsumenta, sąd rozpatrujący spór dotyczący umowy o kredyt konsumencki, powinien przeprowadzić środki dowodowe konieczne do zbadania potencjalnie nieuczciwego charakteru warunków** objętych zakresem stosowania dyrektywy 93/13, w celu zapewnienia konsumentowi ochrony praw z niej wynikających.

„W sytuacji, gdy sąd krajowy nie posiada umowy stanowiącej podstawę spornej wierzytelności, podpisanej przez obie strony umowy, lecz jedynie kopię umowy ramowej nieopatrzonej podpisem pozwanego, w ocenie Trybunału, w takiej sytuacji nie można uznać, że sąd krajowy „dysponuje informacjami dotyczącymi stanu prawnego i faktycznego”. Zatem ten sąd **powinien zobowiązać przedsiębiorcę do przedstawienia dokumentu lub dokumentów stanowiących podstawę jego żądania**, aby mieć możliwość – pomimo braku stawiennictwa konsumenta – sprawdzenia warunków umownych, na których przedsiębiorca oparł swoje roszczenie, w razie wątpliwości co do nieuczciwego ich charakteru tych warunków. Trybunał stwierdził, że w odmiennym przypadku skuteczna ochrona sądowa, przewidziana w prawie Unii, nie byłaby zagwarantowana.

Określając zakres interpretacji sądu odsyłającego Trybunał jednoznacznie stwierdził, że w analizowanej sprawie powinien on w pierwszej kolejności dokonać wykładni zgodnej (prounijnej wykładni) art. 339 § 2 KPC. W konsekwencji, jeżeli ten sąd stwierdzi, że powyższy przepis, uniemożliwia mu, na podstawie pozwu przedsiębiorcy, podjęcie środków dowodowych pozwalających na przeprowadzenie z urzędu kontroli warunków objętych zakresem dyrektywy 93/13 i stanowiących przedmiot sporu, to powinien zbadać, czy wykładnia zgodna z prawem UE jest możliwa. A zatem czy przewidziane w art.339 §2 KPC wyjątki, takie jak „uzasadnione wątpliwości” lub „obejście prawa” umożliwiają sądowi odsyłającemu przeprowadzenie niezbędnych środków dowodowych. Trybunał podkreślił, że to sąd odsyłający powinien rozstrzygnąć, czy oraz w jakim zakresie może dokonać wykładni art. 339 § 2 KPC zgodnie z dyrektywą 93/13, nie interpretuje tego polskiego przepisu contra legem. Co więcej Trybunał podkreślił, że wymóg dokonywania wykładni zgodnej obejmuje również konieczność zmiany krajowego orzecznictwa, którego nie da się pogodzić z celami dyrektywy. Trybunał uznał, że jedynie w ostateczności, w przypadku braku możliwości dokonania wykładni zgodnej i zastosowania przepisów krajowych zgodnie z wymogami dyrektywy 93/13, sąd odsyłający ma obowiązek zbadania z urzędu, czy postanowienia uzgodnione między stronami mają abuzywny charakter i w tym celu przeprowadzenia niezbędnych środków dowodowych, **nie stosując w razie potrzeby polskich regulacji**, które są sprzeczne z takim badaniem” /www.curia.eu/.

Przenosząc powyższe rozważania na stan niniejszej sprawy wskazać należy, iż powód nie tylko nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. udowodnienia dochodzonego roszczenia, ale uwzględniając, iż powództwo obejmuje roszczenie przeciwko konsumentowi, nie przedkładając dokumentów pierwotnych dotyczących zawarcia rzeczony umowy pożyczki pomiędzy pozwanym konsumentem, a wierzycielem pierwotnym uniemożliwił sądowi przeprowadzenie niezbędnego w sprawie postępowania dowodowego w oparciu o które możliwa byłaby ocena, czy doszło do zawarcia umowy, a jeżeli tak, czy umowa nie zawiera klauzul abuzywnych, czy też warunków o potencjalnie nieuczciwym charakterze.

Wyciąg z ksiąg rachunkowych nie stanowi dokumentu urzędowego, a jedynie przedstawia stan ksiąg rachunkowych powoda. W tej sytuacji w sprawie brak dowodu czy wierzytelność objęta pozwem przysługuje powodowi, a w szczególności, czy przysługiwała ona pierwotnemu wierzycielowi, a jedynie wówczas mogłaby być zostać skutecznie przelana na powoda i dalej dochodzona na drodze sądowej. Mimo wyraźnego wezwania, powód nie wykazał, aby pozwany umowę pożyczki zawarł z pierwotnym wierzycielem i w ogóle zawarł.

Podkreślenia wymaga, że powód jest profesjonalistą w zakresie skupu i obrotu wierzytelnościami, a w przedmiotowej sprawie działa za pośrednictwem fachowego pełnomocnika. Mimo zobowiązania sądu nie przedstawił dokumentów potwierdzających zawarcie opisanej w pozwie umowy pożyczki, co uniemożliwiło sądowi zweryfikowanie tych faktów. Tymczasem to powoda obciążały skutki powyższego zaniechania (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.).

Z uwagi na powyższe powództwo podlegało oddaleniu w całości.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.. Koszty te w całości obciążą powoda jako stronę przegrywającą proces.

sędzia Grażyna Ratajczyk